

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/137/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416201531
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8416201531.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariány Muránskej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcov: 1./ H. R., nar. X.X.XXXX, bytom S. V. XXXX/X, XXX XX F. a 2./ H. E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. V. XXXX/X, XXX XX F., zastúpených JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa proti žalovanému : V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. X., zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Všetínska 1021/19, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO:47 234 831, o zaplatení 15 996, 03 Eur s prísl., o odvolaní žalobcov v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č.k. 10C/57/2016 - 285 zo dňa 10. 06. 2019 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100%, ktoré sú žalobcovia povinní žalovanému splniť spoločne a nerozdielne, vo výške, o ktorej rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. §101, § 106 ods. 1, 2 a § 107 ods. ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal nato, že pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené iné, premlčacia všeobecná doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade a aj žalovaný správne v konaní poukazovali nato, že v prípade vydania bezdôvodného obohatenia a práva na náhradu škody je stanovená, osobitná premlčacia lehota, ktorá je kombinovanou lehotou subjektívnou a objektívnou. Ak sa skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. V súvislosti s inštitútom premlčacej lehoty, poukázal konajúci súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Ncdo/8/2008 a sankciu pre neskoré uplatnenie nároku veriteľa a to je sankcia v podobe vznesenej námietky premlčania. Žalovaný vzniesol námietku premlčania a poukázal nato, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj náhradu škody si uplatnili žalobcovia v 1/ a 2/ rade po uplynutí premlčacej doby. Žalovaný tvrdil, že posledný krát vykonával prácu na rodinnom dome žalobcov 12. 05. 2013. Pokiaľ išlo o plnenie, ktoré bolo poskytované postupne po čiastkových sumách, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy došlo k plneniu. Žalobcovia v žalobe uviedli, že koncom mája 2013 sa stretol žalobca v 1/ rade so žalovaným a spoločne konštatovali, že zo strany žalobcov je preplatok na realizovaných prácach vo výške 35 000 Eur. Najneskôr týmto okamihom došlo k bezdôvodnému obohateniu a tak žalobcovia v 1/ a 2/ rade mali vedomosť o to, kto sa na ich úkor obohatil, ako aj vedomosť o výške bezdôvodného obohatenia.

Peniaze za prácu na rodinnom dome žalobcov vyplatili žalovanému v októbri 2012, preto objektívna premlčacia doba pre vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula v októbri 2015. Žalobcovia tvrdili, že v máji 2013 bola spolupráca so žalovaným ukončená a posledný krát žalovaný na stavbe bol dňa 12. 05. 2013, kedy dokončoval práce v kotolni, kde liali betón. Nie je však pre vec samotnú dôležité, kedy posledný krát žalovaný sa na stavbe nachádzal, dôležité je kedy žalobcovia plnili v prospech žalovaného finančné prostriedky a to naposledy v októbri 2012 a potom, kedy zistili, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného a to bol máj 2013. Čo sa týka druhého nároku, ktorý žalobcovia uplatnili v tomto konaní a to je suma 7 514,07 Eur, v prípade škody na veciach, je začiatkom plynutia premlčacej doby viazaný na okamih, kedy poškodený zistil poškodenie veci a kedy bolo objektívne možné vyčíslieť náklady na jeho opravu. Čo sa týka uplatneného nároku na náhradu škody, vychádzali žalobcovia z dátumu január 2014, kedy svojpomocne dostavali rodinný dom, po čom museli zistiť, že práce vykonané žalovaným sú nekvalitné a museli ich na novo robiť resp. ich museli opravovať. Teda subjektívna premlčacia doba pre náhrady škody začala preukázateľne plynúť od januára 2014, lebo už vtedy vedeli o škode, čo uvádzali už aj v liste z 06. 01. 2014. Finančné vyrovnanie z tohto titulu žiadali do 31. 01. 2014 od ktorej doby do podania žaloby uplynuli viac, ako 2 roky. Pokiaľ išlo o sumu 26 000 Eur túto mal zaplatiť žalovaný do 14. 03. 2014, čo vyplýva z výpovedí na hlavnom pojednávaní v konaní pred Okresným súdom Kežmarok sp.zn. 1T/20/2015. Dôležitá nie je splatnosť tejto pohľadávky, ale vedomosť, kedy začína plynúť premlčanie pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia t.z. vedomosť, alebo iná skutočnosť, od ktorej je možné už objektívne vymáhať jednak základ nároku a jednak výšku a od konkrétnej osoby. Ak žalobcovia odvíjali začatie plynutia subjektívnej 2 ročnej lehoty od vystavenia znaleckého posudku, teda od 27. 08. 2014, toto súd prvej inštancie neakceptoval. Konkrétne vyčíslenie škody, alebo bezdôvodného obohatenia na cent nie je v takýchto prípadoch dôležité. Dôležité je, aby bol nárok uplatnený voči osobe, ktorá zodpovedá za škodu alebo za bezdôvodné obohatenie v dátume, kedy už bolo možné zo strany veriteľa vedieť, že takéto nároky mu vznikli a otázka presnej sumy môže byť ustálená aj v priebehu konania. Z dôkazov, ktoré boli vykonané dospel súd prvej inštancie k záveru, že premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia plynula objektívne už od prijatia peňazí, teda od októbra 2012, toto ani sporné nebolo a subjektívna od kedy sa žalobcovia dozvedeli, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný, a že došlo k bezdôvodnému obohateniu čo bo máj 2013. Vtedy žalobcovia podľa vlastného tvrdenia zistili preplatok na vykonaných právach a začali sa domáhať jeho vrátenia. Tak subjektívna, ako aj objektívna premlčacia doba vo vzťahu k nároku na zaplatenie sumy 8 481,06 Eur titulom vydania bez dôvodného obohatenia v čase podania žaloby žalobcami bola už uplynutá. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia ešte v priebehu roku 2013 opravili práce, ktoré žalovaný mal vykonať nekvalitne a ktoré im mali spôsobiť škodu. Začiatkom januára 2014 žiadali už túto škodu s lehotou do 31. 01. 2014 a ďalšou lehotou do 14. 03. 2014, aj v tomto prípade subjektívna premlčacia doba pre náhradu škody v čase podania žaloby už uplynula. Podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobcami na Okresnom súde v Kežmarku dňa 14. 11. 2014, bez žaloby vo veci samej, ktorým bol súdom zamietnutý, nespôsobil spočívanie premlčacej doby. Keďže žaloba bola podaná až v marci 2016, po uplynutí subjektívnych lehôt žalobcov v 1/ a 2/ rade, pre vznesenú námietku premlčania žalovaným súd prvej inštancie žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1/ a 2/ rade. Nesúhlasili s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, svoje odvolanie odôvodnili tým, že začiatok subjektívnej premlčacej doby sa viaže k okamihu, kedy poškodený nadobudol vedomosť o tom, že na jeho úkor došlo ku škode a kto za ňu zodpovedá. Teda vyžaduje sa skutočná vedomosť, nie len predpokladaná vedomosť a aj ujma v istom majetkovom vyjadrení. Až keď bol vypracovaný znalecký posudok A.. C. J. v dňa 27. 08. 2014, začala plynúť teda subjektívna lehota na uplatnenie týchto nárokov. Nato poukazovali aj v priebehu celého konania. Zo strany žalobcov v 1/ a 2/ rade bol vyslovený aj nesúhlas v tom, že súd prvej inštancie konštatoval aj uplynutie 3 ročnej premlčacej lehoty, ako lehoty objektívnej, ani s tým sa nestotožňujú. Poukázali nato, že žalovaný bral zálohy, nikdy riadne nič nevyúčtoval, žiadne potvrdenia o prijatých platbách nemali od neho a až na naliehanie žalobcov tak učinil 09. mája 2013. Toto vyúčtovanie však nemalo charakter riadneho náležitého vyúčtovania a z neho nebola ani zrejماً hodnota skutočne vykonaných prác, toto vyplynulo až zo znaleckého dokazovania. Pokiaľ sa jedná o bezdôvodné obohatenie rozdiel medzi sumou, ktorú žalobcovia uhradili žalovanému a sumou vyčíslenou v znaleckom posudku a tým čo už žalovaný aj žalobcom vrátil, nestotožňujú sa takisto, žeby došlo k premlčaniu ich nároku. Subjektívna premlčacia lehota začína plynúť od okamihu, kedy oprávnený zistí skutkové okolnosti a znova tieto mohli mať vedomosť o tom, až po vykonanom znaleckom dokazovaní. Preto navrhli napadnutý rozsudkom zrušiť a celú vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu žalobcov v 1/ a 2/ rade sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dôsledné dokazovanie a na základe zistených skutočností aj vec správne právne posúdil. Rodinný dom bol skolaudovaný už 25. novembra 2013. od tohto momentu už možno zvažovať, kedy vlastne mohli žalobcovia uplatniť nárok na náhradu škody, ak mali byť práve vykonané nekvalitne, alebo preplatok na zaplatených zálohách. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie, že začiatok uplynutia subjektívnej 2 ročnej doby môže sa viazať nato, že nemusí poškodený vedieť presne aká suma, ale musí vedieť, od koho ju má uplatňovať a tiež približne v akej sume s jej možnosťou dodatočne ju spresniť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co/202/2014. Ďalej je tiež možné poukázať aj nato, že posledná čiastka, ktorú uhradili žalobcovia bola zaplatená 18. 10. 2012. Rovnako znalecký posudok mali k dispozícii viac ako jeden a pol roka potom, čo podali takúto žalobu. Z týchto dôvodov dospel k záveru súd prvej inštancie s ohľadom na ustálenú judikatúru vyšších súdov správne. Preto navrhli odvolanie žalobcov zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia v 1/ a 2/ rade, ktorí poukázali nato, že trvajú na predmetnom odvolaní v celom rozsahu a aj na dôvodoch tam uvedených.

6. K tomuto sa vyjadril aj žalovaný, ktorý takisto poukázal na svoje predošlé argumenty, na ktorých trvá v celom rozsahu.

7. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací prejednal rozhodnutie, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

8. Výška sumy, ktorú celkovo žalobcovia mali žalovanému za vykonávané práce zaplatiť bola medzi stranami sporná, keď žalobcovia tvrdili sumu 91.300,-eur a žalovaný sumu 85.000,-eur, avšak nebolo sporné, že poslednú platbu žalobcovia mali hradiť žalovanému v októbri 2012, konkrétne podľa písomného vyjadrenia žalobcov zo dňa 23.10.2017 sa tak malo stať dňa 18.10.2012. Pre posúdenie plynutia premlčacej doby pritom nebola rozhodná výška platieb, ale čas ich úhrady žalobcami, pričom dátum poslednej platby sporný nebol, preto nemalo žiaden význam vo vzťahu k posúdeniu premlčania ako základnej otázky nevyhnutnej pre rozhodnutie veci, vykonávať dokazovanie výsluchom svedkov A. E. R. a C. F., ktorých výsluchom podľa odôvodnenia tohto dôkazného návrhu žalobcami (viď strana 5 zápisnice z pojednávania zo dňa 25.10.2017) malo byť preukázané práve to, koľko bolo celkovo zaplatené žalovanému a tiež to, čo bolo obsahom rokovaní medzi stranami. Aj vo vzťahu k daným rokovaniam, ku ktorým mali byť svedkovia vypočutí však stačilo pre účely posúdenia námietky premlčania vychádzať z „času“ týchto rokovaní, ktorý nebol medzi stranami sporný, preto nebolo potrebné vykonávať k tomu výsluch svedkov. Aj žalovaným navrhnutí svedkovia mali sa podľa odôvodnenia tohto dôkazného návrhu žalovaným vyjadriť k rozsahu vykonaných prác a obdobiu ich vykonávania, teda či sa robilo až do 12.5.2013 alebo nie. Avšak pre posúdenie premlčania ani toto nebolo podstatné, ako bude zrejmé z ďalšej časti odôvodnenia rozsudku, lebo aj keby sa práce skutočne na stavbe robili do 12.5.2013 a keby žalovaný skutočne poslednýkrát na stavbe pracoval ešte v tento deň (čo tvrdili žalobcovia a žalovaný popieral), aj tak by žaloba žalobcov bola podaná po uplynutí premlčacej doby. Aj žalovaným navrhované dokazovanie vyžiadanim kópií faktúr za vykonané práce malo by význam len pri dokazovaní vecnej opodstatnenosti nároku. Dokazovanie vecnej opodstatnenosti nároku a jeho výšky by však bolo prípustné jedine v prípade, že by žalobou uplatnený nárok nebol premlčaný. Nemalo žiaden význam pre posúdenie otázky premlčania. Preto tak žalobcami, ako aj žalovaným navrhované ďalšie dôkazy, ktoré by boli relevantné pre rozhodnutie vo veci jedine v prípade, že žalobou uplatnený nárok nebol pri premlčaní súd nevykonal a tieto návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

9. Hoci v niektorých svojich vyjadreniach v priebehu sporu žalobcovia neboli konzistentní (napr. v žalobe na strane 2 v piatom odseku tvrdili, že suma 91.300,-eur bola celková cena diela na základe dohody medzi žalobcami a žalovaným, pričom následne, po žalovaným vnesenej námietke premlčania tvrdili, že nejednalo sa o splátky, ale že jednalo sa v skutočnosti len o preddavkové, zálohové platby s tým, že po predložení dokladov žalovaným mal sa realizovať doplatok alebo vrátiť preplatok), konzistentní počas celého trvania sporu boli v tom, že domáhajú sa žalobou uplatneného nároku titulom vydania bezdôvodného obohatenia a náhrady škody. Konkrétne tento nárok špecifikovali vo svojom písomnom

vyjadrení zo dňa 21.12.2017 tak, že časť nároku vo výške 6.040,-eur je bezdôvodné obohatenie žalovaného získané plnením bez právneho dôvodu v zmysle ust. § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka, časť nároku vo výške 2.441,60 eur je bezdôvodným obohatením žalovaného získané plnením bez právneho dôvodu v zmysle ust. § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka a zvyšná časť nároku vo výške 7.514,70 eur že je náhradou škody z dôvodu nutnosti vykonať opravu nekvalitných prác žalovaného.

10. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný na základe dohody vykonával práce na výstavbe rodinného domu žalobcov, že vykonávali sa tieto práce v dvoch etapách a že vykonávané mali byť za odplatu. Prvou etapou bola hrubá stavba HSV na ktorú žalovaný urobil rozpočet, predmetom druhej etapy boli dokončovacie práce PSV, ako aj výstavba hospodárskej budovy

11. Vo vzťahu k protichodným tvrdeniam strán pokiaľ ide o zmluvu o dielo, jej formu (či bola písomná či ústna), či bola uzavretá na obidve etapy, spôsob dohodnutia odplaty, dobu dokedy žalovaný reálne vykonával práce na stavbe odvolací súd uvádza, že na posúdenie premlčania žalobcami uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a na náhradu škody v danom konkrétnom prípade nemali vplyv, lebo aj v prípade, ak by zmluva o dielo vôbec nebola uzavretá, alebo nebola by uzavretá platne, tak či tak mohlo by ísť len o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda rovnakú premlčaciu dobu. Bez ohľadu na to, či a ako bola zmluva o dielo uzavretá a či žalovaný na stavbe pracoval len do konca roka 2012 alebo až do 12.5.2013, nebolo sporné že, posledná platba žalovanému vyplatená bola v októbri 2012 a že v máji 2013 bola spolupráca ukončená. Žalobcovia v žalobe uviedli, že koncom mesiaca máj 2013, keď žalovaný predložil ním spísaný rozpočet nákladov, po prejdení ktorého spoločne konštatovali, že zo strany žalobcov je preplatok na skutočne realizované dielo o 35.000,-eur sa so žalovaným dohodli, že ďalšie práce na stavbe už vykonávať nebude, lebo stratili dôveru v schopnosti a možnosti žalovaného.

12. Keďže posledná platba žalobcov žalovanému bola v októbri 2012, o preplatku za skutočne realizované dielo sa žalobcovia podľa svojho vlastného tvrdenia v žalobe dozvedeli už v máji 2013 a opravné práce, titulom ktorých domáhajú sa náhrady škody vykonali v roku 2013, pričom žalobu podali až v marci 2016, podľa názoru odvolacieho súdu stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby.

13. Rovnako ako pri premlčaní nároku na náhradu škody, aj pri nároku na vydanie bezdôvodného opatrenia, ide o kumulatívne premlčacie lehoty - subjektívnu a objektívnu. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci moment, kedy sa o škodu resp. bezdôvodnom obohatení oprávnený dozvedel a má vedomosť o tom, kto je povinný plniť na základe týchto dvoch právnych titulov / náhrada škody a bezdôvodné obohatenie /.Pri objektívnej trojročnej premlčacej lehote je dôležitý moment skutočne vzniknutej škody resp. bezdôvodného obohatenia. Obidve skutočnosti boli zrejme žalobcom v 1. a 2. rade najneskôr v 1. polroku 2013. Preto je záver súdu 1. inštancie o premlčaní ich nároku vecne správny, dôsledne odôvodnený na základe vykonaného dokazovania.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu 1. Inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods.1 a § 255 ods. 1 CSP, teda v zmysle zásady úspechu. Žalobcovia v 1. a 2. rade neboli v konaní úspešní, naopak žalovaný mal v odvolacom konaní úspech, preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).